

VALENCIA NÒVA

SEMANARI REGIONALISTE

Número solt, 5 céntims

La correspondència al Director

APAREIX ELS DUMENCHES

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

Plaza d' Espartero, núm. 3, entresuelo

Valencia-(Grau)

COMPAREU!!

Segons dats que sempre tenim à la vista y que mos fan rosa els pels de punta resulta que València tributa 60 milions al añ y ne té 20 de gastos. Bars-lo na en tributa 75 y ne té de gastos 60. Consecuències que la finca Barcelona li dona al Gobern una renta de 15 milions y València l'in produïx 1140!! Si en voleu mes pareu el cabàs.

La realitat del Regionalisme

Es una veritat innegable. Ningú que no sia un desnaturalitzat, deixe de voler en preferència, aquell terra de terra, en que va vore la primera llum, shon quicà estiga sepultat la sendra de sons pares, shon alcomensat à formarse el seu còr, à desarrollar son serbell, shon tingue les primeres amistats y ahon quicà, quicà, sentit el primer amor.

Y tan sert es asó, que à consevol part del mon que se traslade, sempre l'acompanya la visió de la patria natal com un record que comou lo més noble de s'âma, desigant exhalar en ella el últim suspir. Si se nega el sentiment de la patria natural (com se ha de afirmar el de la patria orgànica?) Cuant se viu llunt de la patria se sufrix, sinse saber com ni per què, una sèrie de emosions y reflexions episcòpiques que à uns els fà renegar d'ella, y à altres no els deixa olvidar à sa patria nativa.

Tot dependix de la sort actual. Si falt de treball y protecció en sa terra heu busca en extraña, y en esta el persegueix la desgrasia, fà culpable à sa terra d'ella, sinse tindre en conte, que molt fasil siga falta de disposisió en él mateixa, pero guañar-se el pà qu' es mencha. Si per el contrari, en el afán de vore més, de no conformarse à lo que sa terra li brinda, abandona esta, y fora d'ella encontra una posisió, no ensomia per él, (per no reconeixer sons mèrits) entones veneix à sa terra per haber segut son cuna, porque allí alcomensat à desenvolupar son serbell, porque allí estan soterrats, els que tantes fatigues passaren, pero qu' ell fera un home de posisió; un home felís. Y entones, quin sentiment li entra al vores llunt de sa terra! quien desich de tornar à ella! jeuant de anhel per ser sélebre y brindarli sa gloria, i cuans desichos de qu' esta siga gran! Y cuant tot asó pensa y sent, veu que altres que no son sons fills y que abusant de un poder que li ha conferit equivocadament el sufrache universal, la explota la riuina, expremix tota sa riqueza, així com la de les demés regions, pero engrandir un foco, de maldat, de visis, de holganza y mantindre à una recopilació de vagos quicàs, quicà extrangers, qu' els se sinporta mol poc, qu' Espanya s'afone.

Y este bon patrishi, este bon fill, al bore la ignominia qu' estan cometent en sa mare; protesta, y se revela demandant administrar ell y els seus paisans, els productes de sa terra, ya qu' ella els produix, qu' ella sels menche, que aprofiten pera la glòria d'ella. Este es el nostre dogma. Esta es la relitat del Regionalisme,

Patriotes y vividors

Entre 'ls que per son caràcter ó per la forma de les circumstancies estan eridits à dirichir l'impuls de la política, hià una sèrie molt extensa d'aptituds y tendencias ocupant els dos extrems d' aquella, els verdaders homens d' Estat y de mires elevades; els Patriotes, per una part y per l'altra, els miserables egoïstes, els que carixen d' antitut, els vividors. La influència d' estos homens es tan decisiva que pot determinar en l'acte 'a grandeza ó la decadència d'un poble.

Les multituds sentixen l' estímul de son engrandiment poítich, vislumbran, més be que creuen, el camí que deuen seguir pera rechenererar o engrandir, pero necessiten com la nau, un timó qu' els done direcció, una farola qu' els fasca vore els perills y els marque una segura y bona ruta.

En això, com en tot, se realisa una lleu de la vida que no pot deixar de cumplirse; y ya sabem qu' els moviments esmentits de les masses, tenen més de mecanics é inconsient, que de racional y llochies. Per això es tan decisiva l' acció dels directors de eixos moviments, y tan gran la responsabilitat qu' exerceix la història als que no saben ó no voleu encararlos, cuant tenen autoritat y michos para poder realizar.

España una nació, com à meridional y latina, dotada de una gran forsa impulsiva pero incòstant y efímera. En les masses del poble, surcix fàcilment la chispa del entusiasme, que en la rapides del riu se propaga è invadix totes les consencies; bisòs una enerxia latent, que desperta de pronta y es capsa d' aplgar hasta l' heroisme; ó deshanera hasta les aberracions de la criminalitat, segon la direcció que resibix.

Vive Espanya con honor! i ordinen una volta algunes marins en la baixa de Càdis, y aquell crit que merecia una direcció à la enemicia del poble, se comunica rápidament à tota la nació, ostentant com lema la gràfica inscripció de la bandera popular: «Pena de mort a l'ladron». Era allò una orientació moral y progresiva inculcada en la consciència de les masses.

Pero el hermós moviment assensional se perturbà molt pront; una remesa de famoloses vividors se mesclà enseguida entre les multituds que demanaven chastisia; es sembra la discordia, les vasillassions y el duete per totes parts; se produixen corrents encontres en el mar tranquil per ahon navega el buce de la recheneresi de la patria, y sobrevis la perturbació y el naufragi de la nau. El moviment assensional se trastornà y la única direcció que tenia un objetiu de progrés glorios, se transforma y deshanera en les repugnantes essenes de una guerra civil, y en els horros de una anarquia política, que fà posible l' retrocess de la dictadura militar. ¿De qui fon la culpa? Indubbiament dels directors del moviment, de uns y de altres, de tots els que tenen el deure de marcar un camí moral y progressiu al entusiastic de les masses. Fon tot allò un encadenament de fets demostratius de la fatal influència en la cosa pública per part dels que moral é intelectualment resultaren miserables vividors. Y les consecuències se tocaron immediatament y encara venen tocants en nostra història contemporànea. Les catàstrofes de Santiago y de Cavite, el atràs material de nostra agricultura y de nostra industria, el empobriment de nostre comerç, el desordre en nostra administració pública, nostra estràs intelectual y la prostitució de les costums públics, no son fets aislatos que caixiquen d' explicació; el marxisme y desdient de les masses no es un fenòmeno inesperat y misteriós. Totes les enerxies s' agoten y se fan insuficients y estèrils cuant carixen de una direcció racional. ¿Que seguiré d'hui els pobles, inquietantnos debaix? Pera que han de anar à les urnes, si sols han de ser electits els que siguin designats per los governants? Pera que han de treballar en entusiastic, si la Hacienda s' ha d' emportar el frut de nostre trebal? Pera qu' esforsemos en un treball sientífic frequent y perseverant, si el sabio se mor de fam, si el inventor es obchecte de indiferència y enchanament aplica à ser recompensat? De qu' me servirà cavar en febril activitat una terra regà tan sols en la meua suor, qual escàs frut no ha de ser pera mi?

Y d' esta manera condix el desalient, s' acaben les forces, y sola sebense la tramada política com à mich vera medrar, y els negocis oscurs y bruts pera improvisar una fortuna.

Tal es la direcció dona per els vividors, al gran iongla anchoetut de les masses, que han buscat y busquen en la política un mich para la sensa rechenerasi.

El estat de marxisme y de fatalisme à que ha anegat el país, es d' un torma característic de un mal molt fondo, constitucional, arraïsat en les entrañas de la colectivitat. La explicació està al alcance de tots, y no es necessari ser un gran esiócole, pera encontrar les causes determinants d' eixe estat anormal y patològic. Falten homes; per ninguna part no van al talent y à la honestat; nosaltres al front de les enemistades populares; la rasa de verdadera grans homes, pareix que ha desaparegit de nosaltres, com han desaparegit certes espècies escolàstiques, onals restos fòsils encanten roncament en los museus. Sols que de una rasa bullisiosa, inquieta, é insignificiant, qu' escau els punts elevats, que allí se sosté per la violència, y dirichix la opinió com convé als seus interesses egoïstes. Es la rasa que inquietaba la cort de Augusto, la que se cubria de or y d' esclarida en les postimerías del decadent Imperi B'antí. Ès la infecunda rasa dels vividors.

ROBERTO BALLESTER

E' servici dels Trambies es pèsim, tam denunciat, y la Prensa està muda. El Alcalde sort, y el Gobernor no se enterà.

Front à la realitat

«Dicoma en que los pájaros garrulan... y en que habla el angel a los niños tiros; y las fuerzas murmuran y sollozan... entre frondos y árboles al viento»

Curro Enriquez, (Introducció, «Des de mi tierra», pàg. 18).

—Ay mare meuhst... Mare meuh! Blasco Ibáñez (Cosas de hombres, de «Cuentos valencianos», pàg. 30).

Bieno Sense atavismes, sense prejacs, dos paraules. València, nostra patria, ha tengut, té y tindrà si sons fil's son dignes, carácter propi.

E son reyne, dels més rics d'Espanya. Experts com ningú; à sons ports, arriben d' escòtiques terres, multitud de barcos que omplin sons ventres de ferro, dels exquisits fruts que la terra, mestrament cultiva, prodiga. Es sa indústria, important; la primera en fabricació de mobles, pilimots, tenellets y mayoliques.

En Art, ha mereixut la capital, el nom esquel d' Atenes del Mediterrani. Sempre tingut gran fama la seua escola de pintura, en la qu' els noms de Ribera, Ribalta y Joanes, basten pera fer el eloç.

En sonç del purissim, intensament blau, magnific de llum y d' armonia, en les sèguies rialleres de ross mila de sequies, que espillejan per entre la massia dels camps y dels jardins; en la casta blancor de les barraques, nuv ofrendat per el fill del desert—en el mar que yavullament, sense descans, li recorda sa glòria estirp, el valencià, naixent de la còpula del àrab y d' el grec, encontra inspiració y quant naix, en sonç, gràb la idea sublim de la Bellesa y del Art.

València ha tengut sempre parla pròpia. Una parla doç, flexible, rica, híbil com ninguna pera la poesia; una parla sonora, majestuosa com la letina, brava com la germana armoniosa com la dels nets del vell Homer. Pero, un dia sons fil's, indignes de dur el nom de mare tan bona y tan noble, la desprèsieren, li fereu traïcio y parlaren una extàxia; pensaren en ella, escrigueren en ella, y desde la infantessa à sons descendents, els se la enseuyaren, com signe de distinció. Ridicul, soberanament ridicul. Que no presuppon desprexi per la de Caravantes, el amar y servir-se de la d' Ausies-March; que no es el noble anhel de guardar y cultivar exquisitament les costums dels nostres agustíos, escarni de les dels nostres germans de les altres regions; que no vol dir separacion, el regionalisme que com digué Pi y Margall es tot un sistema d' organiació política.

Am de voler pues, el regionalisme,

Número atrasat, 10 céntims

No se tornen els orichinals

APAREIX ELS DUMENCHES

ch, Palancia, Manises, Paterna, Quart, Campanar y València.

Aixans que la romans seferecharon la nostra vila passab l' riu Turia per lo que ara es plaza del Mercat, carrers de Carabasses, y S. Martí; als romans els paregué molt perillós que fòra atravesà la ciutat per lo riu anegant en les fortes avengudes y entonces el desvienaren segons l' actual curs conforme consta en una pedra mich derruida que hi ha en lo cementiri de la Trinitat, en la qual se llich esta inscripció:

EMPTO LOCO...

...VM QUI AQUAM TRAH...

...M. APORTA SUORONENS...

...L. M. P. TVM. V. KAL. MAJA.

en la que s' evidencia que caminaba per la porta de Siero y fou manat desviar à la canal que avui te per algú dels Consuls ó del Senat y haventlo conduit per esta porta de Siero camine si va à llevant y desaigua en lo Mediterrani per Nazaret.

Dr. Garsí Dutrús. (D. J. B.) Vosté qu' vol ser tan recte i consentix qu' els demés compaïsters de machori: el deixen à soles en les schues denuncies? Cuan se tinga que votar alguna expropiació, en recordes.

Nostre Port

La Junta de Obres del Port de València ha acabat la construcció de les obres interiors de la darsena actual, invertint uns milions de pesetes en la construcció de vies, paviments, depòsits, gruves, saucament, alumbrat, etc.

Resultant en extrem insuficient la superficie de flotació de que hui se dispon per haberse quintuplicat el tràfic durant els 20 anys, se ha estudiat, per orden del Excm Sr. Ministre de Foment, un anti-projecte canelar de ensanche y millora degut al preclar coneixement del enginyero D. José María Foster, el que en un esforç titanic per vencer les moltes dificultats (morals y materials) que se li han presentat, li dota à València de un Port digno d' ella, cuya obra, no debem olvidar els bons valencians, que ha segut filla, del immens amor que nostra païs, el probo é intel·ligent enginyero D. José María Foster profesa a sa patria nativa, la hermòva, noble y lleal València. El Projecte del Sr. Foster, compren quatre grups de construcció, à saber: 1.º Diques exteriors de abrigó. 2.º Molls de atraque. 3.º Habitatges de serveis sobre els molls. 4.º Obres complementaries.

Ara bé, E'ls dos grups primers, donat als interessos treballs de la Junta y al sel é interès d' el enginyero, han segut construits en els recursos propis del moll y sense subvençió, però pera continuar tan magnifica obra com necessària é important obra, presisa qu' el Estat li achude un poc à la Junta de Obres, concedintli una subvençió de 600.000 ptes. durant 30 anys pera que puga desarollar son plà. Segon, els datos oficiais que ham pogut arreplegar, se després qu' el port de València es l' d' els que més diners ingress, d' els que més tràfics y en cambi, es l' d' els que menys subvençió té, com se podrà veure en el siguiente quadre:

PORTS	Ingressos propis PESETES	Suvençió del Estat PESETES	Tràfic TONELLES
Bilbao	2.120.000	350.000	4.060.000
Santander	515.000	400.000	1.275.000
Gijón Muel	70.000	300.000	745.000
Coruña	66.000	590.000	220.000
Vigo	64.000	300.000	200.000
Huelva	1.520.000	350.000	2.735.000
Cadis	196.000	800.000	400.000
Sevilla	1.154.000	890.000	1.130.000
Málaga	430.000	290.000	380.000
Almeria	430.000	400.000	545.006
Cartagena	226.000	220.000	780.000
Alacant	140.000	400.000	320.000
València	2.310.000	250.000	1.360.000
Castelló	40.000	300.000	70.000
Tarragona	70.000	300.000	270.000
Barcelona	2.005.000	150.000	2.130.000

FOSFO-FITO KOLA ALIÑO

Fósforo de la avena y Nuez Kola granulats. Poderós tònic reconstituyent, antineurasténic y regulaor de les funsions del cór.—De grans resultats en la anèmia.

MERCAT, 25 (CHUNT AL ESTANC (VALENCIA)

Així pues, no es, en efecte admisible la guerra de tarifes que al amparo de la protección del Estat tenen estableida contra Valencia els demés ports y singularment els veïns; per esta lucha desproporcionada no han pogut establir-se en Valencia determinades industries, que se han establitzat particularment en Alacant per la poca carestia de arbitris que té.

Por lo tant, continue el infatigable ingeniero del Port D. José María Fuster y la digna Chunta de Obres d' el Port per el camí que s' han trazat y Valencia tota, els seu agrairá y estará disposada si fora pre-sis à prestarli s' acudira.

Sr. Marco Miranda. Vosté que cuant parla tira à ferir ¿per qué no parla un poc més fort sobre el pésim servisi dels Tramvis à vore si mata algunes momios?

La Compañía de explotaors

VALENCIANS.

Les autoritats de Valencia y la Prensa, fan cas omis de les nostres denuncias, contra el pésim servisi que presta la Compañía de Tramvis Eléctrics. En sessió pública els consejals Garsia Dutrús (D. J. B.) y Marco Miranda, han protestat y el Sr. Alcalde no els ha fet cas. Nosotros ham embiat un remittià tota la Prensa, protestant del fet, y ningú periòdic lo publicat.

Estém averiguant per qué no parlen uns y otros.

Per lo menos sospechem que tenen la boca tapa.

Sr. D. Paco Amat. Vosté que té... lo que té... ¿no pot impedir el pésim servisi dels Tramvis?

Tot lo que relluix...

La viuda de Chafacols disfrutaba d' una renta de trenta quinzenes diaris que li produien dos casetes que sos parets li deixaren en lo carrer d' En Bou al morir; d' una filla d' ventis anys que li deixà el seu Sílvestre y d' un reuma en los chenolls que no sé qu'il li deixà, pero ella asegura que també es herència.

La de Chafacols mare, era una d' eixes señores descendents de virreis y nobles, qu' a tot hora estan fent alarde del riñach y que a forsa de cheneras (y de no haber existit aquells mesos de fantasía) han hagut més de dos ocasions en qu' han establit una cuaresma de Novembre.

Era baixeta, rechoncha, de cap extraordinariament abultat. Els ulls li semblaven traus d' una camisa de bayeta rocha. El nas asfusat en sa extremitat per un bello negri-blanc, li tapsova bona part el labio superior d' aquella boca desdentada pera deixar més illoch à les mentires. En conchunt sa figura negava en absolut la noble prosedencia de que tant cacarechaba...

Presentat per una familia amiga, les havia visitat algunes vegades un chicot, teneedor de llibres d' una fàbrica de lligacames, lo que no era obstacul per qu' aplegar als trenta y tants anys, fadí, pues era d' eixos que sense ser ningú, aspirava à una dóna que colmara son deliris de grandeza. En esta familia cregut haber trobat el filó y ya anava acarisiant el projecte de dirichir-se jefe de la casa Chafacols.

Les visites menudechan.

¿Qué d' actuacions resibia de la que quise seria se sògral?

Joaquín. Esta nit pareix qu' estiga vosté trasmudat de color. ¿Se sent malalt? ¿No li ha sentat el sopar?

—Ca, no sefiora. Si no he sopat!

—No, no hu negue. Si téunes ulleres d' à pam. Concha, fesli una tasa d' herbes barrechues en unes gotes d' assafrà

—Pero, si.

—¡Chetús Marfa! Vosté así es amo de casa.

Y, vullgues ó no, Joaquín tenia que consentir.

Concha crusaba en ell una mira iosen-diaris, que s' havia estudiat al espill y es dirichia à la cuina deixant asoles à sa marxa en lo tenedor de la fàbrica de lligacames.

La de Chafacols aprofita aquell instant per remontar à sa filó.

—No debia diro, per que al cap y al fi, soc sa mare. Si fora al revés, igual ho diria: Qué dispositiu es; qu' asé y que econòmic! Lo mateix cùs que plancha, guies y em retalla els callos à mi.

—Si no fora perque no está ben vist, li diria que li enseñaria els baixos; qu' sin-

gües tan netes!.. ¡L' home que s' el anduga, fá'l Agost.

Enseguida eixa Concheta en un tasó gran, plé de tisana y entre les paraules cariñoses de la chien y les imposicions affectionades de la mare, se la tiraba al coletó es caldansse llenqua y gola.

—¿Ne vol més?

Joaquín, després d' agrair l' atenció se nega a repetir y es disposa à anar-se per a un altre tasó de tis.

—M' en vaca que tinc una poca faena.

—Faena? ¡No 'm diga res! Nosotros som uns màrtirs d' ella! Les crias están impossibles. Si no me estiguera en tot!.. Pero yo m' ha fet l' ànim. Ni fas conter de abochornarme, ni de matar de treball à ma filla. Si 's n' havia de deixar set, l' in deixaré tres. Demà, venen els pintors à retocar cuina, alcobes y paelló. Pues demà es el dia que deixe à la criá en ells y esta y yo, nos he anem de fonda. Mire y estrenarán eixa nova del carrer de les Barques.

—La Reina Victoria?

—No, l' otra. No s' perque una no puga qu' anten? Pero com tinc qu' arreglar à esta y no de cuantsevol manera; perque el nostre riñach...

Al dia següent, Joaquín anà à pendre cafè després de dinar à Royalty pensant encontrar allí à les de Chafacols, com li havia asegarat. Més no veientles en ninguna taule, al pagar pregunta al camarer, qui li contesta negativament.

Entones l' home, pensant que podia haberlos sossint algo desagradable, s' apreta els tacons dirichintse cap a la casa del seu amor, fentse ilusions y parlant asoles com un tonto. Pensant en les rentes de les de Chafacols que pronto serien seus y en la vida tan feliç que passaría chunt à d' aquella criatura que reunirà tots les bones condicions im achinables, encara havia que afechirli la de retallar callos.

En éstos pensaments y sense que li'n anara del cap que deblia de ser perso es de gran rang, aplega hasta la porta. Tira de la campaneta. Concha, poc previsor, o distreta, sens duoc no preguntà qu' es? y obriuà deixant a la vista de Jo quin un espectacul, que encara de color, tiraba per terra tots els seus pensaments de felicitat y grandeza. Les de Chafacols, eiles per elles y qui sap si despues d' haber menchât so-pe d' ali en puesto del cubert de Royalty, estabien donant de cais les parets del passillo...

VISENT TOMÀS SANCHEZ

—¡Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

La fundació de un Sircul

mensual puga, al mateix temps que sabrechà els soculents guisos preparats per una mà experta y entendadora en el art culinari, respire la fragant aroma, del saludable tomillo y romero, entremesclà en la no menos beneficiosa sabia dels pins.

El establecimiento, està baix la direcció dels seus dueños el matrimonio Llopis, els que tenen tal caràcter y una educació tan esmeradísima, qu' entre els dos se disputen el agassajar millor, no ya al parro quiá (per el interès) sino à tot aquell que se sospita aner a visitarlos.

Chunt al comedor: ya una hermosa terraza convertida en un verdader chardí cuallat de totes classes de plantes y flors, predominant les violetes. A la dreta del comedor, ya també un espaciós saló de tir pera distracció del excursionista.

La cuina està dotà de tot cuant puga fer falta per sasiar la més exigitx glotoneria. Ya també un hermoso saló de lectura, en el qu' el excursionista pot recrearse, instruirse y deleitarse, fullechant alguns volumens de autors renombrats, tots els semanaris ilustrats que se publiquen en Valencia y hasta fora d' ella, la prensa diaria, y hasta nostre humili semanari.

Ademés y també en ell, un hermoso y magnífic piano de coda, cordes cruesas, sobre el que se vuenques algunes composicions musicals de tots els céneros y pera tots els gusts. Lamentem, qu' el ex de oriental, mos impideixa el poder fer una completa reses, però a pesar de tot, no bo le dem deixa de consignar, el bon gust en qu' estan amoldades les habitacions particulars. En cada una d' elles, ya un canó lití de matrimonio en sumier de malla metàlica y dos metalaps.

Un ropero de lluna, una mesita de noche, un lababo, y una escribanía, en tots els seus utensilis, tot al estil anglès, sen-silio, pero molt fi y elegant.

En fi, ya diguerem al principi, que tant el parache, com el Restaurant, no son pera descriure y molt menos nostra torpe ploma, tot allò, es digues de anar à borsa, encara que no més siga pera correspondre un poc, al innombrable sacrifici que ha fet don Enrique Llopis, pera dotar a Valencia de una estació veraniega digna d' ella.

—¡Ché!! El millor paper de fumar. De venta en tot el mon

Avant el Regionalisme

En nostre segon número, al donar les gràcies à nostres bolguts paisans, plens de satisfacció diguerem qu' estos habian asestat en molt de cariño la fundació de nostre semanari y que enterats del nostre programa tots els y especialment unes cuanies personalitats del distrit del Port, mos habien brindat son achuda en tots conceptes. No foren paraules ergonímiques, escrites pera la propaganda, no. Son la pura realitat; y hu demonstrat, augmentant el tamañ de nostre semanari, obligat per els molts anunsiis que mos donaren pera la insertació, y desichosos de corresponder millor à la bona acceptació.

Més el poble agrait al que treballa en son defensa, continua en tal modo son pro-tecció, que ha gravat en nostre pensament la idea de convertir nostre semanari en diari de la nit. (Quant ha de ser? No hu sabem. Pero quisá, quisá, no tarde dos mesos. Tot dependix de lo que tarda en vindre sorta rotativa que se está esperant en València).

Pero es mes. Calculant el presupost que mos pot reportar la innovació y contant en els sinser oferiments que sortes persones mos han fet, anem anar mes llunt, anem à fundar un Sircul Regionalista en el Grau, pera lo qual tres de nosostres companeros ya tenen la misió de buscar un local apropiat en un punt senzic, vén en el carrer Machor, d' Chapa 6 Moll de ponent 6 Llevant 6 en lo carrer de la Llibertat del Cabafial. Així es, que tardarem en aubrirlo tot lo que tardem en trobar local.

Y com bulliga, que tot lo que puguen arribarà ser tant el diari com el sircul, serà degut à la protocòlio de les bons valencians, així com desde un principi els oferirem les columnes del semanari, així mateix els oferirem les del diari quan hu siga, y així també els oferirem les llistes de sosis pera el que buliga serà.

Ara b' cuant se oferix una cosa, deu donar-se à conceixer y encara que siga à la llau-cheria anem à dir algo de lo que farà el reglament;

Programa è ideal polític.

Defendre els interessos de València y son rechis. Tratar de instruir als sosis que hu desichen de la manera millor, y més econòmicas: pera lo qual montarà una escola nocturna gratuita pera tot aquell que siga sosi. La classe durarà tres hores de 8 à 11 de la nit. Ademés estableixerà una classe de socor-mútua pera els sosis mediante una chiqueta cuota. Es dir.

Que el sosi pagará una peseta de cuota al mes, y tendrá dret à la enseñanza.

Ara b' el que ademés pague una peseta vint sèntims estarà asegurat en el Banc Nacional Compañía de Seguros que anuncien en la última plans, y tendrá dret en cas de defunció: Cas de impossibilitat en el treball se li pagará mensualment 20 pts. Y en cas de defunció, se entregaran à la seua família pera achuda al enterro 6 dol, 30 pts.

Asó es à grans rasgos la base fundamental de nostre sircul. Així pues, desde este moment queden oberts les llistes de sosis y el que desichen més informes ó bulliga suscriuix pot passar per la redacció del periodic ó embiar el nom y dos apellidos, domigui anou y manifestar de quina classe de sosis desicha sei considera el dia que se anuncia.

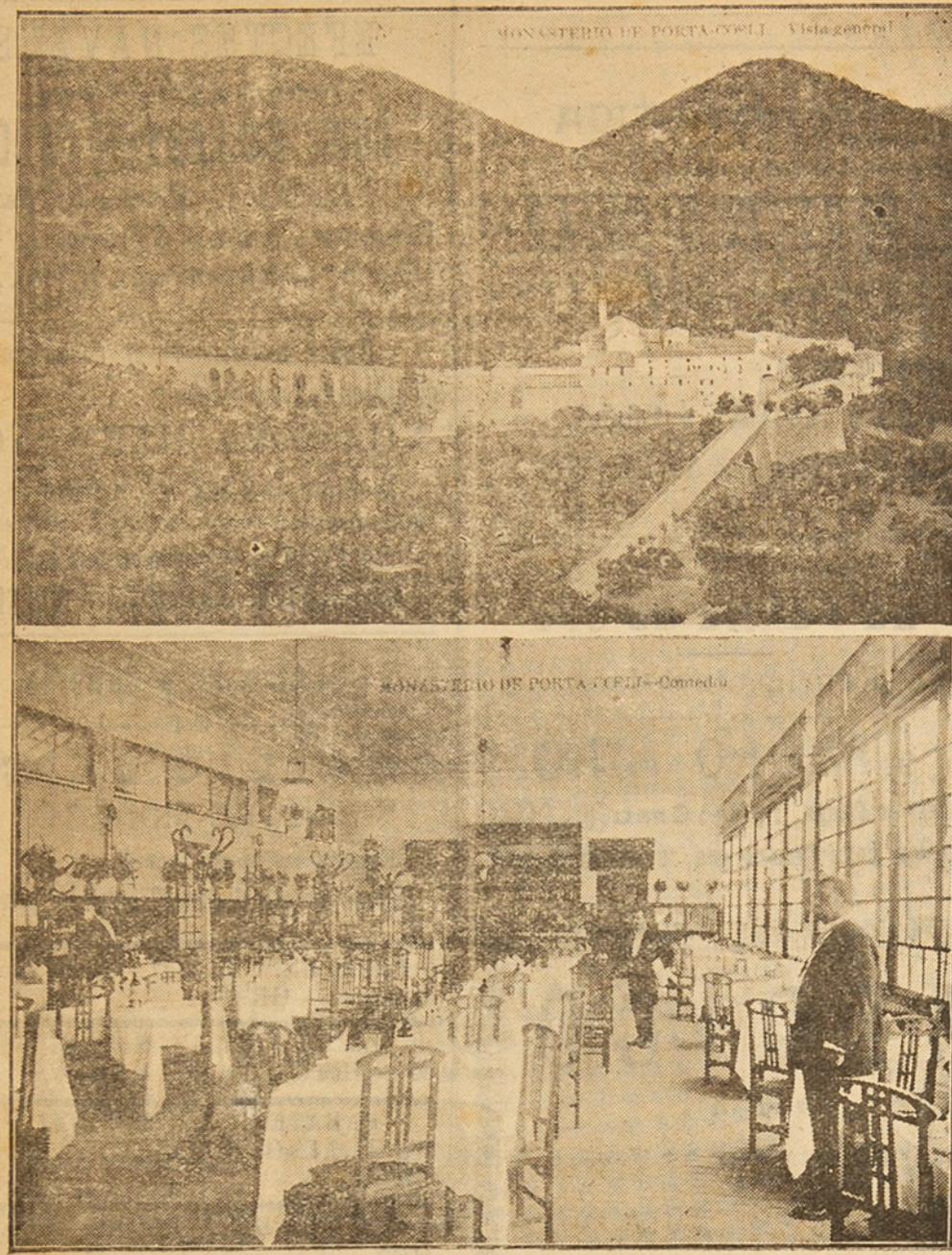
Per un peseta el mes, serà sosi en dret à la enseñanza. Per dos pesetas vint sèntims, timdrà dret à la enseñanza y al soccor. Conque valencians à la vostra disposició y sempre avant. Tot per y pera nostre bolguda. ****

PORTA-COELI

Hermosísima excursió á dita Exchartuixa. Aná y venduda 3 pesetes. Fonda y Restaurant de Enrique Llapis Palau. Teléfono n.º 2093.

La millor Estació veranega prop de Valencia á 342 metros sobre el Mar. Habitacions pera families independents de la Fonda que se alquilen per temporae y per años en mobles ó sense ells.

Informes en tots els Hotels de Valencia.

Si se celebra la fira vaix el projecte que te formarà la comisió se celebra este, en el interior de la ciutat, organitzant entre altres festivitats concurs de escaparates adorats així com fachades, y tot asò donaria lloc a que els comerçants pogueren exhibir la seua mercència, y la de aquell lo que no es ven, no s'compra. Després sent en Maig, se podrà organizar una fira deganijo caballar, (en primitiu al millor exemplar) empalma en la fira de Pamplona que es par este temps. Dita fira se podrà celebrar en la pista de la Exposició. Es podrà celebrar també una festa à la flor, puesto que este temps es el de la flor. Sobre el benefici que ya hem prescrit que reportarà al comòr de se celebrarà dins de Valencia, es pot afegir 45 000 pesetes, que se gasten en alumbrar la fira y el Pabelló Municipal, les que podràn reservar-se per organizar dos o tres dies de fira en combinació en les corregudes de Chuñol. Després celebrarán en Maig, podrà ferse una exposició de les hortalises de nos tra ròbie; conegudes per sa crusta fama.

En fi es una proposició que se deu pedre en conte, y si pera siga val el nostre bot, un aplauso à la Comisió de Fira y festes y especialment a son President Don Manuel Paredes (al qui diu que no se deu fer cas de lo que diga «Valencia Nòva»), per la plausible idea de celebrar la fira en Maig, agradant el Comers, y els bous en Chuñol. En cada temps lo seu.

La xica de la gola d' or

I

Canta fina xiqueta que ja es la primavera, que 's roses floreixen. Canta, que la tua ven sembla cant de naturalesa, que les teues carcomes alegren l' auciell que les accompanya. Canta, que per això et va fer Deu, pu que alegres la vida al home, pa qu' es dorgueres junt al canu del seu divi.

Canta, que en calçó naixqueress i per això estas batjada per la xica de la gola d' or. Canta, que les teues penes se banyen en notes caprichoses que 't brotaren del anima, perque tu eres la que alegres a tot hom amu en ten cant, perque anuncies lo dia en notes presiooses.

Canta, canta, que ja es la primavera, que 's roses floreixen, que per això t' ha fet Deu.

II

Per qu' no cantes? Qu' é t' pasa? Ja no eres la xica de la gola d' or, ja no canta l' auciell junt à la tua casa, ja no alegres la vida, ja no s'para ningú per oïte. Per qu' no cantes? Ja no anuncies lo dia en díves notes, ja no sembles tant hermosa... Que 't pasa?

Jo si quehu sé, tu estás enamorada i això te fa caiar, més no deito, que encara cantes, pero més baixet, més baixet....

Extracte de Malta Llisterri
¡LA MILLOR MALTA ESPAÑOLA!! Superior á totes per sa especial forma de preparació. Concentrat esterilisat. ES EL MES PUR. D' agradable sabor.

FOSFO-VANADINA LLISTERRI

Uno reconviuertit veritat que fa aumentar de pès en pocs dies.

Parfumería de la Vda. de F. Llisterri

Escalante, n.º 3. (Ribuet) Valencia (Grau). Casa especial p' el despaig de reseptes en medicaments purs.

Oberta tota la nit. Medicina moderna. Específics de la casa, del País y Especials.

Odon'ina Antiséptica Llisterri

Aromatiza el dolc, lleva el dolor de quixal, n'esteja la bôca y enfortix los encías.

III TOS!!

Desspareix á les 24 hores premint la Gamenolina Llisterri.

Els preparats Llisterri, se venen en les Drogueries de S. Antoni, de la Lluna y principals Farmacés.

ACADEMIA PESTALOZZI

CARRERA DE COMERS

Oficial y libre. Preparació rápida y completa en totes les asignatures de la carrera per a todo especial.

Educacion individual.

Cursos breus pera Contadors de Comers (Tenejors de llibres) per prosediment d' ensenanza eminentment pràctic.

COLECHE

FRANCÉS È INGLÉS

Chapa, 19, 2.º—GRAU

Director D. JOSE ALMINANA, Profesor Mercantil.

Ulleres pera totes les vistes. Armasóns pera tots els nasos

CRUMIERE OPTIC

té el surtit més gran de la regió.

Casa la més barata. La preferida de la gent que sap comprar.

està enterà, (y huap'audix) que VALENCIA Nòva, y els consechals Garsia Dutrús (D. J. B.), Marco Miranda, y D. Antonio Ferrer Peret, estan demandant que se correchiquen els següents abusos:

1.º E pu har y ibixer per davant.

2.º El qu' els cobrare obriguen la porta de davant pera cobrar.

3.º Obligan a que porten enrelos les llums supletorier.

4.º A que al arribar els coches al punt de paracls s'granen y espolson.

5.º Prohibint qu' els cobrare y conductors se reuniquen en tertulia en el interior d' el coches.

6.º Obligan a estos, a que traten al pasacher en l' atenció y bones formes que obliguen a tot aquell que té una miqueta de educació.

Y atres abusos que no es presis que nomenem.

Pera ser bon alcaldé, combé (en certos casos) tindre la vara molt tiosa y pera les companyies de explotadors més.

Sr. Garsia Dutrús (D. M.) Soponent que S. S. no aura retirat la orde de que reguen les places de S. Roc y de Espanya, li manifestem, que lo m'nos dos setmanes. que no es reguen.

Sr. D. Manuel Paredes. Li donem les gracies per la propaganda que va fent de que no fesen cas de les denuncias nostres. Quant tingan ocasió li donarem un bombet. ¡Ah s! Nostra enhorbona per lo asertat que estagué el altre dia, presidint la sessió.

Sr. Suay. Quant se rebalix un dictamen deu de ser, perque se crega inconstitucional porque tinga interès, una fracció d' altra. Conques s'far de la coma, se va a fer bona administració y no a ensufiar en uns y altres.

En la pastisseria «La Palma de Oro» (Carrer de Chapa 29 y 31—Grau) de Arturo Miró, encontrará el public de bon gust, el sabros panquemao de Alberich, pues dit se está que sent este seño, fil de allí, ningú com ell ha de saber la verdadera fórmula pera ferlo. Al mateix temps, incontrarás, gran surtit en «Monas» y en tota classe de pastes y postaderia. Li agrairà la mostra que mos ha embiat.

Pascua en Porta Coeli.
El qu' bulga divertirse y gastarse poc, que faga una excursió a Porta Coeli; tres pesetes ida y vuelta. Els billets se prenen en el Hotel—Valencia.

Pascua en la placha
Despué de invertirte prou, intentarás molt bé, sopar en el Miramar, pues sabes es de tots els valencianos, que en ninguna fonda de Valencia, es mencha com allí, ni tan bé, ni tan barato.

En el Achuntament
Per no ser de machor interés suprimim esta setmana els comentaris de la sessió de els dillons.

Hem resbit un exemplar de la utilissima revista Americana La Hacienda la que recomanem als agricultors y comerciants en general, convensuts de qu' han de trobar en ell infinitat de assuts qu' els convindrà.

Al seu representant en Valencia, Don An-

toni Viñes, carrer de la Llibertat, 38, Cabanillas, agrairà l' obsequi.

CANTARES

Llevas una cruz al pecho
Que nada tiene de santo,
Es una cruz de brillantes
Con un Inri que te infama.

Una baston me regalastes
Y a ti una sombrilla yo,
Y yo estrené la sombrilla
Y tú estrenaste el bastón.

Hay corszones de roca,
De cere, de oro, de nieve,
Y los hay también de plata,
como el tuyo, d' Menees.

Si no encuentras quien te quiera
viente corriendo a mi casa,
Y me vendrás de perillas
Porque no tengo criada.

MANUEL MILLÁS

Solusiò á la Charà d' el nú.n. 6

Les dones gasten corbeta,
les faldes molt estretetes,
les oreilles tapetes
y pera calser sabata.

CHARÁ

En una primera dos
yo anaba un dia cantant
en busca de un tot amic
que me soñia comprar
tots els fruits que yo tenía
arreplegat dels meus camps.

Fea un fred de mil dimonis,
y en la dos y tres rollat,
me tapaba le dos cuatre
que fes un tramuntanal
capás de chelarli els cuernos
hasta el mateix Satanás.

Tot aquell fred que pael,
el tu gaf recompensat
mirant lo que diu la quinta
que 'l amic me va donar,
cosa que 'n lo temps que corre
no deixa de ser estrafí.
Y si no me la de if en
será perque ne voldrán.

ROSOAMAS

Correspondencia

D. M. F.—I glatera-M guificò treball. La setmana que bé anirà.

T. M.—Grau-no val res.

L. P.—Valencia entra en turno.

S. C.—Valencia-S. s' aquedat copia, lliscala à la seu novia, que l' admirarà, (per burro)

V. L.—Castelló-Pera publicar versos copiats d' «El secretario de los amantes» no esitem tanta alabansa,

Imp. Menos, carrer de Baix, 32.

Crónica local

Sr. Alcalde. Estem molt satisfechos y li donem les més expresives gracies, per haber cisiat à la Compañía de Trambies, les nostres denuncias. Pero es cosa ya de amor propi pera vosté, de que dita companyia cumplixea les seues ordens. Valencia tota

**GRAN RESTAURANT MIRAMAR
DE
JUAN CLEMENTE**

Saló-menjador capas pera 500 euberts. Automòbil de la casa á la paré d' els Tranvies :: Teléfono núm. 1037 + + + + +

BANCO NACIONAL

Compañía Anónima de Seguros á prima fija, fundada en 25 de Junio, de 1906
Autorizada de R. O. por el Ministerio de Fomento. (Gaceta) 10 de Julio de 1909.

Ramo sobre enfermedades, imposibilitación, parto de mellizos y defunción. Hecho en valcores del Estado el correspondiente Depósito de garantía que ordena la Ley.

Con el fin de poner nuestra clase de seguros al alcance de todos, hemos establecido las siguientes primas, teniéndose derecho en enfermedades imposibilitación, parto de mellizos y defunción, al cobro de las cantidades que se expresan en la siguiente

TARIFA

Prima mensual	ENFERMEDADES DE						IMPOSIBILITACION	PARTO DE MELLIZOS	DEFUNCION
	MEDICINA	CIRUGIA Mayor	CIRUGIA Menor	DIARIAS	DIARIAS	DIARIAS			
Pts.	Cts.	Pts.	Cts.	Pts.	Cts.	Pts.	Pesetas	Pts.	Cts.
0	65	1	50	1	25	0	75	12	50
1	20	2	30	2	50	1	50	25	30
2	10	5	15	4	25	2	50	42	50

Para contratar un seguro deben haberse cumplido 14 años no exceder de 50 y disfrutar buena salud.

Los asegura los que tengan de cuarenta á cuarenta y cuatro años, abonarán un 20 por 100 sobre la prima establecida y de cuarenta y cinco á cincuenta el 40 por 100.

El derecho para el disfrute del seguro empieza á los 120 días á partir de la fecha de la Póliza de inscripción.

Al contratar un seguro deberá abonar el proponente la prima correspondiente á la primera mensualidad más una peseta por derechos de inscripción.—Por el Título de asegurado deberá abonar una peseta el asegurado que satisface en concepto de prima 0'65 pesetas; dos pesetas el que satisface, 1'20, y tres pesetas el que satisface 2'10 pesetas.—Para el pago de dicho Título se concede un plazo de cuatro meses.

Las enfermedades se abonan por todo el tiempo de su duración, excepto las clasificadas de cirugía menor que tienen tiempo limitado.—Puede el asegurado, después de cualquier enfermedad, presentar nueva baja desde el día siguiente de presentada el alta de la enfermedad anterior.

Sub-Dirección para la Región: Plaza de Tetuán, 24.—VALENCIA

Agente en el Grao: R. Ballester Dutrás, P. Espartero, 3, entresuelo.—Pídanse más detalles.—Autorizado el contenido de este anuncio por la Comisaría General de Seguros.

Comers de teixits Nacionals y Estrangers

CELESTINO GARCIA

Carrer de Escalante, 36, Cabanyal (València) (Antiga botiga de Servilleta)

Cortes de trache de lana pura desde 3 duros en avant. Espesialitat en vicuñas blancs y negres. Se confeccionen dols en 12 hores.

CINE LA ROSA

Carrer de Chapa.—Grau

Sesions tots els dies, desde les sis la esprá. El que presenta més novedats.

FOTOGRAFIA ARTISTICA

DE E. VIZCAINO

Machor, 26, entresuelo.—GRAU

Ampliaciones de retratos.

Treballs en llum natural y artificial.

Espesialitat en retratos de chiquet.

FRANCISCO FELIU

Abadia de Sen Martí n.º 1

Lienors, bordats, teles de cotó de totes classes y amples, encixos, cubres de seda y piqué, mantelerías, caleses y calsetines, ajunt complets per noves.

Abadia Sen Martí n.º 1.—VALENCIA

La Palma de Oro

Fàbrica de dolsos

ARTURO MIRÓ

Carrer de Chapa, 29 y 31 GRAU (VALENCIA)

Antiga casa Genaro (no s'confundixquen).

BAZAR MEDICO

(Chuntá la Plasa de la Reina)

Higiene, Ciruchia, Ortopedia, Gomes.

Antiga Casa Claudiolles.

Hotel del Pòrt de Roberto Pérez.—Servisios per cuberts à la carta.—El lu és ben situat.—GRAU

Pastisseria y forn.—Vaud Chusop Cariés.—Hermós y variat surtit de reposteria.—Machor, 34—GRAU

LIQUID VENEER

Conserva les següents coses com noves: Mòbils, Pianos, Coches, Automòbils, Treballs de fusta barnisats, esmalts ó al natural.

Si teniu els mòbils en taques de cuny-sevol naturals inclús de tinta es verdaderament asombrós el LIQUID VENEER.

De venta, en totes les bóns Drogueries y Ferreteries.

FARMASIA SOLSONA

J. Benlliure, 17, Cabanyal (VALENCIA)

Productes químics garantits, espesialitats nacionals y estrangeres. Oxigeno pur. Anàlisis.

EFFECTES NAVALS

DE LUIS BALLESTER Y C.

Barnisos, abacá de Manila, Pintures, Liquid Veneer, y tota classe d' atifells de peixca, etc., etc.

Taller de Caldereria y construcció de màquines de totes classes

VILANOVA HERMANOS

Bombes centrífugues, de pistó de agotament, aparatós de destilació, etc., etc.

Perfecció i economa en tots els treballs

Cami Nou del Grau.—VALENCIA

Sastre ia y pañería

DE CECILIO VIANA

SASTRE-MODISTO

Ésmero en la confeció

Carrer de Sen Vicent (Frontal la pilota)

PAPELERIA DE COT.—Gran liquidació de postals.—GRAU

LA ESPAÑOLA.—Sastreia.—Chaps, 55—GRAU.—Trishes à mida

SABATERIA LA IMPERIAL DE MANUEL ALAGARDA.—Carrer Machor.—GRAU.

TENDA DE L' ANCORA DE J. CHINER.—Roba confecions; quincalla, depositalls impermeables Chi er (Frontal port)

Sastreia del Pòrt.—Machor, 19—GRAU